

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ” – ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

КАТЕДРА " ОБЩЕСТВЕНОЗДРАВНИ НАУКИ"

КОНСПЕКТ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННАТА СТЕПЕН

“МАГИСТЪР”

СПЕЦИАЛНОСТ

„ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН МЕНИДЖМЪНТ”

ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

**ПЛЕВЕН
2018 г.**

УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„ГЛОБАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ”

1. Въведение в същността на глобалните тенденции на общественото здраве.
2. Здравни данни и индикатори за измерване и оценка на глобалния здравен статус
3. Тенденции на глобалния здравен статус
4. Измерване на тежестта на заболяванията
5. Основни детерминанти на глобалното здраве
6. Демографските процеси и глобалното здраве
7. Исторически корени на глобалното здраве и съвременни международни организации
8. Етика и човешки права в глобалното здраве
9. Въведение в здравните системи
10. Околна среда и глобално здраве
11. Глобални проблеми на репродуктивното здраве и здравето на жените
12. Глобални проблеми на здравето на децата
13. Глобални проблеми на заразните заболявания
14. Глобални проблеми на хроничните неинфекциозни заболявания
15. Глобални проблеми на неумишлените травми

ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА:

А. ОСНОВНА

1. Грънчарова Г., С. Александрова-Янкуловска. Социална медицина. Издателски център на МУ-Плевен, 2017 г.
2. Грънчарова Г., С. Александрова-Янкуловска. Глобални проблеми на общественото здраве. Издателски център на МУ-Плевен, 2013, 254 с.
3. Александрова-Янкуловска С. Биоетика. Издателски център на МУ-Плевен, 2017 г.

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА

4. UNAIDS. Global report 2013: UNAIDS report on the global AIDS epidemic. Geneva: достъпен на: http://www.unaids.org/en/media/unaids/contentassets/documents/epidemiology/2013/gr2013/UNAIDS_Global_Report_2013_en.pdf
5. United Nations. The Millenium Development Goals Report 2012. Достъпен на: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/MDG%20Report%202012.pdf>
6. WHO. Global Health Observatory Data Repository. World Health Statistics: Mortality and Global Health Estimates. Life exspectancy, Достъпен на: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.3?lang=en>
7. WHO. Global Health Observatory Data Repository. World Health Statistics: Mortality and Global Health Estimates. Child Mortality. Достъпен на: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.ChildMort?lang=en>.
8. WHO. Global Health Observatory Data Repository. World Health Statistics: Mortality and Global Health Estimates. Adult Mortality. Достъпен на: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.3?lang=en>.
9. World Health Report 2012. Достъпен на: http://www.who.int/gho/publications/world_health_statistics/EN_WHS2012_Full.pdf
10. Social Determinants of Health. Second edition. Edited by M. Marmot and R.G.Wilkinson. Oxford University Press, 2011

УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„ИКОНОМИКА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО”

1. Икономическата наука.
2. Основни икономически понятия и категории. Основни икономически закони.
3. Пазарен механизъм - търсене, предлагане, равновесие.
4. Типове икономически системи. Как се определя състоянието на икономиката (БВП).
5. Икономиката на здравеопазването като научна дисциплина.
6. Здраве и здравеопазване. Измерване на здравето.
7. Типове икономически системи в здравеопазването.
8. Търсене и предлагане в здравеопазването. Особенности на пазара на здравни услуги.
9. Ефективност в здравеопазването. Методи за икономическа оценка.
10. Измерване на здравния резултат. Непарични и парични здравни резултати.
11. QALY: усъвършенстван измерител на здравето.
12. Финансиране на здравеопазването. Видове финансиране.
13. Заплащане на изпълнителите на здравни услуги.
14. Системи за заплащане на изпълнителите в извънболничната помощ.
15. Системи за заплащане на изпълнителите в болничната помощ.
16. SWOT анализ в здравеопазването.

ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Велева, Н. Икономика на здравеопазването, Издателски Център на МУ-Плевен, 2016
2. Гладилев, Ст., Евг. Делчева. Икономика на здравеопазването, Принцепс, София, 2009
3. Гладилев, Ст. и съавт. Икономика на здравеопазването. Ръководство за практически упражнения, Принцепс, София, 2004
4. Делчева, Евг. Икономика на здравеопазването, Издателски Център на МУ-Плевен, 2013

УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО”

1. Историческо развитие на науката за управлението.
2. Мениджърски подходи и организационна структура.
3. Управленски процес в здравеопазването - цели, етапи и функции.
4. Особенности на здравния мениджмънт.
5. Здравният мениджмънт– основен фактор за реализация на здравната политика.
6. Здравна политика и стратегия. Типове здравна политика и здравни системи.
7. Принципи и цели на европейската здравна политика.
8. Стратегия и приоритети на здравната политика в България. Участници в българската здравна политика.
9. Основни етапи на процеса на управление на човешките ресурси.
10. Управление на комуникацията в колектива.
11. Екипна организация на дейността в здравеопазването.
12. Ключови дейности в мениджмънта на човешките ресурси.
13. Основни понятия и подходи, свързани с качеството в здравеопазването.
14. Критерии за качество и методи за оценка на качеството на здравните услуги.
15. Концепции за управление на качеството в здравеопазването.
16. Теоретични основи на комуникационния процес.
17. Управление на комуникацията и общественото мнение.
18. Изследвания на двустранния комуникационен процес между лекари и пациенти.
19. Управление на времето.
20. Приложение на информационни технологии в мениджърския процес в здравеопазването.

ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА

1. Веков Т., Управление и икономика на здравеопазването и здравните реформи, изд. Български Кардиологичен Институт, София, 2010 г., 390 стр.
2. Веков Т., Стратегия и управление на маркетинга, изд. Български Кардиологичен Институт, София 2011 г., 320 стр.
3. Веков Т., Здравната реформа в България: 1999-2009. Резултати, мнения и препоръки, изд. Сиела, София, 2009 г., 208 стр.

УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА **„УПРАВЛЕНСКА И БИЗНЕС ЕТИКА”**

1. **Въведение в бизнес етиката.** Същност и развитие на бизнес етиката. Ползи от бизнес етиката. Отличителни черти и функции на бизнес етиката. Структура на бизнес етиката.
2. **Морална отговорност в организациите.** Дефиниция за морална отговорност. Фактори, повлияващи моралната отговорност в организацията. Управление на моралната отговорност. Явлението whistleblowing.
3. **Интегритет.** Същност на понятието. Значение на интегритета в корпоративния свят.
4. Морално-етични изисквания към мениджъра.
5. **Ценности и морални норми в организациите.** Ценности, добродетели и морални норми. Разлика между ценности и принципи. Морални принципи в бизнес етиката.
6. **Отговорности към потребителя.** Права на потребителя. Безопасност на продуктите.
7. **Морални аспекти на рекламата.** Рекламата в социално-етична перспектива. Специфика и етика на рекламата в областта на медицината. Реклама на продукти, носещи вреда или предизвикващи зависимост.
8. Права и отговорности на служителите. Отговорности на мениджъра.
9. Механизми на регулиране на етичните стандарти в бизнеса – механизъм на „естествения подбор“, юридически механизми, граждански натиск.
10. **Управленска етика.** Мотивация на персонала.
11. **Управленска етика.** Справяне с организационния стрес.
12. **Организационна етика.** Същност на организационната етика. Личностни фактори за етично поведение в организацията. Фактори на социализацията. Лични стратегии за вземане на етично решение.
13. **Организационна етика.** Организационни фактори (фирмена култура, взаимоотношения, морални конфликти). Стратегия и стилове за справяне с конфликти.

ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Александрова-Янкуловска, С. Управленска и бизнес етика. Издателски център на МУ-Плевен, 2014 – в електронен вариант в сайта на системата за ДО при МУ-Плевен
2. Презентации по учебната дисциплина – сайт на системата за ДО при МУ – Плевен.
3. Александрова-Янкуловска, С. Компендиум по бизнес етика. Издателски център на МУ-Плевен, 2014, стр.151.